

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I JÖNKÖPING**

DOM
2015-09-25
Meddelad i
Jönköping

Mål nr
3059-15

SÖKANDE

Blue Wall Construction AB, 556682-1970
Vasavägen 8
554 54 Jönköping

Ombud: Advokaten Martin Vildhede
Setterwalls Advokatbyrå
Box 11235
404 25 Göteborg

MOTPART

Nässjö kommun
Tekniska serviceförvaltningen
571 80 Nässjö

Ombud: Advokaterna Pernilla Larsson och Björn Lind
Gärde Wesslau Advokatbyrå
Box 684
551 19 Jönköping

SAKEN

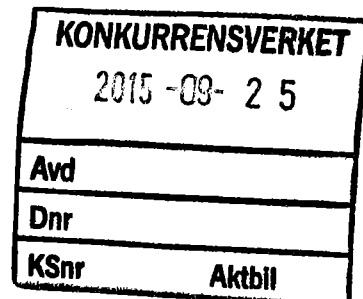
Överprövning av en upphandling enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling, LOU

FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten avslår ansökan.

BAKGRUND

Nässjö kommun genomför en upphandling med tillämpning av reglerna för öppet förfarande som benämns Generalentreprenad, till- och ombyggnad av skola, Katedern 4, Nässjö (refnr: 2306-141). Genom tilldelningsbeslut den 17 juni 2015 har annan leverantör än Blue Wall Construction AB (bolaget) antagits. Bolaget har ansökt om överprövning.

Dok.Id 173355

Postadress
Box 2201
550 02 Jönköping

Besöksadress
Hamngatan 15

Telefon
036-15 66 00

Telefax
036-15 66 55

Expeditionstid
måndag – fredag
08:00-16:00

E-post:
forvaltningsrattenijonkoping@dom.se
www.forvaltningsrattenijonkoping.domstol.se

Av **förfrågningsunderlaget** framgår bl.a. följande. Upphandlingen avser (AFA.21) en utförandeentreprenad för om- och tillbyggnad av en skola för årskurs F–6 (förskoleklass till årskurs 6) med ca 600 elever fördelade på fyra arbetsenheter med vardera ca 150 elever. Objektet omfattar i stort:

- Tillbyggnad av ny skolbyggnad i två plan, hus 2.
- Ombyggnad av befintlig skolbyggnad, hus 1.
- Markbyggnads- och markplaneringsarbeten med ny utemiljö.
- Rivning av två skolbyggnader, befintliga hus 2 och 4.

Ombyggnad hus 1	ca 3 680 kvm
Tillbyggnad hus 2	ca 4 100 kvm
Rivning av befintliga hus 2 och 4	ca 1 900 kvm

Demontering och borttransport av evakueringspaviljongen omedelbart söder om hus 4 samt paviljonger sammanbyggda med hus 4 kommer att utföras som sidoentreprenad.

Aktuella entreprenadarbeten omfattar rivnings-, sanerings-, mark-, byggnads- och målningsarbeten, värme- och sanitetsinstallationer, luftbehandlingsinstallationer inklusive styr och regler, samt el- och teletekniska installationer i samband med om- och tillbyggnad av Runnerydsskolan, Näs-sjö Katedern 4 (AFC.1). Ersättningsform för entreprenadarbetena är fast pris utan indexreglering (AFB.14). Som tilldelningsgrund tillämpas lägsta pris (AFB.53). Anbudssumman ska innefatta begärd ersättning för leverantörens samtliga prestationer, exkl. mervärdesskatt. Begärda uppgifter i ”Skallkrav” och ”Utvärderingsmodell” ska vara skrivna på svenska. Anbud avges elektroniskt i dokumenten ”Skallkrav” och ”Utvärderingsmodell” i E-avrop (AFB.31). Huvudanbud ska avges helt i överensstämmelse med förfrågningsunderlaget (AFB.311). Anbud med ”alternativa utföranden” tillåts inte och kommer inte att tas upp till prövning (AFB.313).

Avseende förfarandet vid anbudsprövningen anges bl.a. följande. Prövning av anbuderna kommer att ske i två steg. Först prövar kommunen att anbuderna uppfyller de krav som ställts på anbudsgivaren enligt AFB.52. De leveran-

törer som uppfyller kraven, kvarstår efter prövning enligt AFB.52 och genomgår därefter en utvärdering enligt AFB.53 (AFB 5). Leverantörer som inte uppfyller ställda krav i AFB.52 utesluts (AFB.51). I AFB.52 anges att kommunen kan utesluta leverantör som:

1. Är försatt i konkurs eller likvidation, under tvångsförvaltning eller är föremål för ackord eller tills vidare har inställt sina betalningar eller är underkastad näringsförbud.
2. Är föremål för ansökan om konkurs, tvångslikvidation, tvångsförvaltning, ackord eller liknande förfarande.
3. Under de senaste åren har varit dömd för brott avseende yrkesutövning enligt lagakraftvunnen dom.
4. Inte uppfyller lagenligt ställda krav avseende skatt- och avgiftsskyldighet.

Vidare ska leverantören enligt AFB.52:

1. Vara registrerad i aktiebolags- och handelsbolagsregister eller motsvarande register som förs i det land där leverantörens verksamhet är etablerad. Leverantör som inte är registrerad i Sverige ska bifoga bevis om registrering.
2. Ha ekonomisk förmåga att genomföra entreprenaden. Leverantören ska inneha lägst riskklass 3 enligt information från Upplysningscentralen (UC) eller motsvarande riskklass/rating från ett motsvarande kreditupplysningsföretag.
3. I sin verksamhet ha ett miljöledningssystem. Kort redovisning av leverantörens miljöledningssystem ska kunna lämnas på anmodan inom tre dagar. Krav på certifiering föreligger inte.
4. I sin verksamhet ha ett kvalitetssäkringssystem. Kort redovisning av leverantörens kvalitetssäkringssystem ska kunna lämnas på anmodan inom tre dagar. Krav på certifiering föreligger inte.
5. Ha tillräckligt yrkeskunnande och tillräcklig effektivitet, erfarenhet och tillförlitlighet för att kunna utföra uppdraget. Det innebär bl.a. att leverantören ska tillhandahålla tillräckligt antal personer för att kunna genomföra entreprenaden och att personalen ska ha den kompetens som denna entreprenad kräver. Det innebär också att kravet på avtalad kompetens och resurser ska vara uppfyllt, även om enskild person t.ex. blir sjuk eller slutar sin anställning. Leverantören ska på anmodan inom tre dagar kunna lämna CV för den/de personer som leverantören avser att utnyttja för att planera och leda arbetet och en kortfattad beskrivning av företaget, verksamhetens inriktning, kompetens och resurser.
6. Ange två referenser för slutförda byggentreprenader som anbudsgivaren utfört på ett tillfredställande sätt under de fem senaste åren. Referenserna ska avse två olika uppdragsgivare.

Uppgift om uppdragsgivare, kontaktperson och telefonnummer ska bifogas anbudet. Om leverantören tidigare utfört uppdrag för Nässjö kommun, ska kommunen anges som en av referenserna. Kommunen kommer att kontakta referenterna för att få uppgift om:

- a) Leverantörens noggrannhet och yrkesskicklighet.
- b) Leverantörens förmåga att hålla tidsplaner.
- c) Leverantörens förmåga att samarbeta med beställaren.
- d) Att uppdraget/n slutförts på ett korrekt sätt.

Anbudet kommer att förkastas om referenterna inte ger leverantören godkänt på samtliga punkter, a–d ovan. Kommunens referens kommer att likställas med andra referenser.

I avsnittet AFC, benämnt ”Entreprenadföreskrifter vid utförandeentreprenad”, anges bl.a. följande.

AFC.324 Entreprenörens kvalitetsansvarige

GE skall i sitt anbud lämna uppgift om kvalitetsansvarige.

AFC.325 Entreprenörens miljöansvarige

GE skall i sitt anbud lämna uppgift om miljöansvarige.

[...]

AFC.612 Ersättning för reglerbara mängder

[...]

För avgående respektive tillkommande mängd gäller följande åpriser, samma pris för avgående respektive tillkommande mängd.

Sanering av asbest

- rörböjar, t-slut och rör-slut	kr / st
- golvmattor med svartlim i ett eller flera lager inkl. bortslipning av limrester på undergolv	kr / kvm
- kakelfix inkl. -fog	kr / kvm

I handling nr 11.6 benämnd ”Teknisk beskrivning över styr- och övervakning” anges bl.a. följande på sida 12/36:

ÖVRIGT

[...]

Tekniska uppgifter i anbud

Anbud skall innehålla följande uppgifter:

Tekniska data, beskrivningar, fabrikat, och typbeteckning för offererad materiel i den utsträckning som erfordras för en fackmässig

bedömning av anbudet, bl.a. med avseende på driftsäkerhet, person-
säkerhet, underhåll och utrymmesbehov.

En kompletterande teknisk specifikation på svenska skall överläm-
nas.

I **handling nr 11.9** benämnd ”Teknisk beskrivning storköksanläggning”
anges bl.a. följande under punkten XMB.121:

Dimensionerade inkommande lufttemperatur på kylvanhet anges i an-
bud.

Av **tilldelningsbeslutet** med tillhörande handlingar framgår bl.a. följande.
Tre leverantörer har lämnat anbud varav två ansågs kvalificerade, dels bo-
lagets anbud, dels anbudet från Byggkompaniet i Nässjö AB (Byggkompa-
niet). I utvärderingsprotokollet anges vidare att samtliga kvalificerade an-
bud har nollställts på följande punkter:

- I handling 9.1, AFC.612, Samtliga prisfrågor avseende sanering
av asbest.
- I handling 11.6, på sid 12/36, begärda ”*Tekniska uppgifter i an-
bud*”.
- I handling 11.9, under rubrik XMB.121, begärd uppgift på ”*di-
mensionerande inkommande lufttemperatur på kylvanhet*”.

Eftersom ovanstående punkter inte getts utrymme för i den s.k. skall-
kravsmodellen har de tagits bort ur bedömningen. Vid anbudsutvärdering-
en har Byggkompaniet antagits som den leverantör som lämnat det kvalifi-
cerade anbud som innehåller det lägsta priset.

YRKANDEN

Bolaget yrkar i första hand att förvaltningsrätten ska besluta att upphand-
lingen inte får avslutas innan ny anbudsprövning skett, varvid Byggkom-
paniets anbud ska förkastas. I andra hand yrkar bolaget att förvaltningsrät-
ten ska besluta att upphandlingen ska göras om.

Kommunen anser att ansökan ska avslås.

VAD PARTERNA ANFÖR

Bolaget

Inställning

Upphandlingen har skett i strid med 1 kap. 9 § LOU genom att kommunen har antagit anbudet från Byggkompaniet i Nässjö AB (Byggkompaniet) trots att anbudet inte uppfyller samtliga obligatoriska krav (skallkrav). Om anbudet rätteligen hade förkastats så hade bolaget tilldelats kontraktet. Alternativt har förfrågningsunderlaget utformats i strid med öppenhetsprincipen. Bolaget har lidit eller kan komma att lida skada i LOU:s mening. Det finns därför skäl för ett ingripande med stöd av lagen.

Brister i kommunens anbudsprövning

I förfrågningsunderlaget anges att huvudanbud ska avges helt i överensstämmelse med förfrågningsunderlaget. I de punkter som nämns under utvärderingsprotokollets rubrik ”nollställning” anges att leverantörerna ska lämna vissa närmare angivna uppgifter. Byggkompaniet har inte lämnat de efterfrågade uppgifterna. Att kommunen också varit av uppfattningen att kraven i aktuella punkter varit obligatoriska krav i upphandlingen är uppenbart, då kommunen ansett sig tvungen att i anbudsutvärderingen nollställa kraven för att tilldela Byggkompaniet kontrakt. Om det inte rört sig om obligatoriska krav skulle kommunen naturligtvis inte ha behövt nollställa dem. Byggkompaniet synes också ha tolkat t.ex. kravet under AFC.612 som obligatoriskt, då svar har lämnats avseende detta i dess anbud. Kommunens uppfattning att enbart AFB.52 innehåller obligatoriska krav innebär att de olika punkterna i förfrågningsunderlaget (AFB.311 och AFB.52) strider mot varandra. Även skallkravsformuläret innehåller krav utöver dem som anges i AFB.52. Huruvida ett krav är obligatoriskt eller

inte avgörs inte uteslutande av skallkravsformuläret utan av förfrågningsunderlaget som helhet.

Genom den nollställning som gjorts enligt utvärderingsprotokollet har kommunen frånfallit förfrågningsunderlagets obligatoriska krav på att leverantörerna ska lämna de uppgifter som anges i aktuella punkter. Att på detta sätt underlåta att tillämpa förfrågningsunderlagets obligatoriska krav är inte tillåtet och strider mot såväl likabehandlings- som öppenhetsprincipen. Anbudet från Byggkompaniet skulle rätteligen ha förkastats eftersom det inte innehåller nu aktuella uppgifter. Vidare borde anbudet ha förkastats även på den grunden att Byggkompaniet inte lämnat uppgift om kvalitetsansvarig respektive miljöansvarig enligt punkterna AFC.324 och AFC.325. Dessa efterfrågade uppgifter är inte samma som uppgiften om kvalitets- respektive miljöledningssystem. Bolaget, som kom på andra plats vid anbudsutvärderingen, har således lidit eller kan komma att lida skada i LOU:s mening.

Brister i förfrågningsunderlaget

Om kommunen – på sätt som skett genom anbudsutvärderingen – avsåg att ha möjlighet att i efterhand frånfalla ("nollställa") vissa krav, eller avsåg att leverantörer inte skulle behöva uppfylla vissa krav, borde detta ha framgått av förfrågningsunderlaget. Leverantörer ska inte behöva räkna med att skallkrav ska tolkas i direkt strid med deras ordalydelse. Otydligheter ska drabba den som tagit fram förfrågningsunderlaget, d.v.s. kommunen. Förfrågningsunderlaget har varit alltför otydligt utformat bl.a. med avseende på vilka krav som uppställts i upphandlingen och strider mot öppenhetsprincipen. Hade bolaget kunnat förutse att kommunen skulle frånfalla obligatoriska krav i förfrågningsunderlaget hade det kunnat utforma sitt anbud annorlunda och kunnat lämna ett mer fördelaktigt pris, varför bolaget har lidit skada även i detta avseende.

Kommunen

Inställning

Det saknas grund för ett ingripande med stöd av LOU. Kommunen har kontrollerat samtliga anbud avseende de krav som anges i AFB.52 och som återfinns i skallkravsformuläret. I vart fall har bolaget inte lidit någon skada. Bolagets ansökan ska därför avslås.

Brister i anbudsprövningen

Av förfrågningsunderlaget framgår att anbud ska avges genom att leverantören elektroniskt ska skicka in dokumenten ”Skallkrav” och ”Utvärderingsmodell” med de uppgifter som efterfrågas i dessa dokument. Av AFB.5 framgår att de leverantörer som uppfyller kraven enligt AFB.52 kommer att gå vidare till utvärdering. Det är därmed uppenbart att de enda obligatoriska krav som leverantören måste beakta är de som framgår av AFB.52. Skallkravsformuläret är utformat efter kraven i AFB.52. De skallkrav som finns i upphandlingen återfinns i skallkravsformuläret och dessa har kommunen beaktat. Av skallkravsformuläret framgår att samtliga kryss i formuläret måste vara ifyllda och samtliga textsvar besvarade för att anbudet ska vara komplett. Motsatsvis innebär detta, på samma sätt som uppgiften i AFB.52, att ett anbud är komplett om samtliga i skallkravsformuläret efterfrågade uppgifter har lämnats. Byggkompaniets anbud är komplett i detta avseende.

De uppgifter som bolaget hänvisar till ifråga om nollställningen har inte efterfrågats i skallkravsformuläret. De utgör således inte obligatoriska krav (skallkrav) och är inte heller något som utvärderats; dessutom är det inte fråga om uppgifter som är nödvändiga i en generalentreprenad, varför det inte heller funnits något utrymme för att ange dessa i formuläret. Den s.k. nollställning som skett innebär således inte att kommunen har frånfallit några obligatoriska krav. Den är istället ett förtydligande av att de angivna uppgifterna inte är föremål för skallkrav och därmed inte ingår i bedöm-

ningen. Det som föranlett nollställningen är att bolaget på eget initiativ lämnat sådana uppgifter i skallkravsformuläret. Vad gäller uppgifterna om kvalitetsansvarig och miljöansvarig framgår det klart av AFB.52 att uppgift om miljölednings- och kvalitetssystem endast ska kunna lämnas efter anmodan. Det har inte funnits något krav på eller utrymme i skallkravsformuläret att ange kvalitets- respektive miljöansvarig i samband med att anbudet lämnas in. Samtliga invändningar som bolaget framfört avser således uppgifter som inte efterfrågats i skallkravsformuläret.

Brister i förfrågningsunderlaget

Förfrågningsunderlaget är utformat på så sätt att samtliga obligatoriska krav är sammanställda i ett formulär. Att ett korrekt besvarat formulär innebär att anbudet går vidare till utvärdering framgår tydligt av såväl skallkravsformuläret som under relevanta punkter i förfrågningsunderlagets administrativa föreskrifter (AFB.31 och AFB.5). Vad som har varit obligatoriska krav har därmed framgått av förfrågningsunderlaget och något brott mot öppenhetsprincipen föreligger inte. Hur kommunen har uttryckt sig i utvärderingsprotokollet påverkar inte utformningen och innebörden av förfrågningsunderlaget. Vidare har inte någon av bolagets invändningar mot förfrågningsunderlaget påverkat resultatet av upphandlingen.

SKÄLEN FÖR FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Gällande regler m.m.

I 1 kap. 9 § LOU anges att upphandlande myndigheter ska behandla leverantörer på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt samt genomföra upphandlingar på ett öppet sätt. Vid upphandlingar ska vidare principerna om ömsesidigt erkännande och proportionalitet iakttas.

Högsta förvaltningsdomstolen har i rättsfallet HFD 2013 ref. 5 uttalat bl.a. följande. Av 16 kap. LOU framgår att domstolsprocessen i ett upphand-

lingsmål inleds genom en ansökan och att processen avser en överprövning av den upphandling som klandras i ansökningsen. Överprövningen tar inte sikte på upphandlingens materiella resultat utan endast på om myndigheten förfarit formellt korrekt och iakttagit de upphandlingsprinciper och förfaranderegler som anges i LOU. Vid bifall ska domstolen besluta antingen att upphandlingen ska göras om eller att den får avslutas först sedan den har rättats. Domstolen är inte beroende av yrkande från parterna när den ska avgöra vilken av dessa åtgärder som den ska besluta om (RÅ 2005 ref. 47) och den som fått bifall till sin ansökan har inte rätt att föra talan mot domstolens val av åtgärd (HFD 2012 ref. 2).

Öppenhetsprincipen innebär att alla villkor och bestämmelser avseende förfarandet för kontraktstilldelning ska uttryckas klart, precist och otvetydigt i meddelandet om upphandling eller i förfrågningsunderlaget för att det ska vara möjligt dels för alla rimligt informerade och normalt omsorgsfulla anbudsgivare att kunna förstå den exakta räckvidden av dessa och tolka dem på samma sätt, dels för att den upphandlande myndigheten ska kunna kontrollera på ett effektivt sätt om anbuden från anbudsgivarna uppfyller upphandlingskriterierna för det aktuella kontraktet (EU-domstolens dom i mål C-368/10, Dutch Coffee, punkt 109).

Förvaltningsrättens bedömning

Inledningsvis konstateras att det i mål om ingripande enligt LOU som huvudprincip gäller att den part som gör gällande att en upphandling är felaktig på ett klart sätt ska ange på vilka omständigheter han grundar sin talan och att domstolens prövning är begränsad till de grunder som parten har åberopat (se RÅ 2009 ref. 69).

Bolaget har anfört att kommunen brutit mot de grundläggande principerna i LOU genom att anta ett anbud som inte uppfyller samtliga obligatoriska krav. Bolaget har också invänt att förfrågningsunderlaget i vart fall är så

otydligt med avseende på vad som krävs för att samtliga obligatoriska krav ska anses uppfyllda att kommunen därigenom brutit mot öppenhetsprincipen.

Förvaltningsrätten prövar först om kommunen frånfallit eller ändrat förfrågningsunderlagets krav i de avseenden bolaget angett. Detta gäller dels de krav som berörs av kommunens s.k. nollställning, dels förfrågningsunderlagets krav på angivande av kvalitets- respektive miljöansvarig. Bolaget gör i huvudsak gällande att det varit ett obligatoriskt krav enligt förfrågningsunderlaget att det ska framgå av leverantörernas anbud att nämnda krav uppfylls. Kommunen anser tvärtom att det inte uppställts något krav på att sådana uppgifter ska framgå av leverantörernas anbud. Därvid måste förvaltningsrätten först ta ställning till vilka krav som måste uppfyllas av leverantörerna vid anbudsprövningen och vilket underlag som måste lämnas av dem för att visa att kraven uppfylls. Avgörande för vilka krav som måste uppfyllas vid anbudsprövningen är de föreskrifter i förfrågningsunderlaget som specifikt reglerar anbudsprövningen. Avgörande för vilket underlag som krävs från leverantörerna för att visa att dess krav uppfylls är förfrågningsunderlagets föreskrifter om anbudets form och innehåll.

Av relevant kammarrättspraxis framgår att mindre avvikelser i ett anbud i förhållande till förfrågningsunderlagets s.k. skallkrav inte bör föranleda att anbudet förkastas. Med mindre avvikelser förstås sådana avvikelser som saknar betydelse för anbudsprövningen. Därvid beaktas att det inte krävs särskilt mycket för att en avvikelse ska anses ha betydelse för anbudsprövningen (se Kammarrätten i Jönköpings dom den 18 augusti 2014 i mål nr 897-14, Kammarrätten i Göteborgs dom den 10 september 2013 i mål nr 3467-13 samt Kammarrätten i Stockholms domar den 15 augusti 2008 och den 28 april 2011 i mål nr 5553-08 respektive 6969-10).

Av likabehandlingsprincipen i 1 kap. 9 § LOU följer att den upphandlande myndigheten inte får frånfalla eller ändra förfrågningsunderlagets obligatoriska krav samt att dessa krav måste tolkas och tillämpas på samma sätt under hela förfarandet. Däremot kan ett förfrågningsunderlag innehålla obligatoriska krav och upphandlingsvillkor som ska vara uppfyllda vid olika tidpunkter; vid anbudsprövningen, vid avtalstecknandet eller vid upphandlingsföremålets utförande. Vidare kan den upphandlande myndigheten välja vilket underlag leverantörerna ska lämna för att visa att ställda krav uppfylls, från att kravet accepteras genom anbudslämnande eller särskild bekräftelse (t.ex. kryss i en ruta) till att lämna bevis i form av handling/ar som klart visar att kravet uppfylls.

I förevarande upphandling finns förfrågningsunderlagets föreskrifter som specifikt reglerar anbudsprövningen under punkterna AFB.5, AFB.51, AFB.52 och AFB.53. Anbudets form och innehåll regleras under punkt AFB.31, som vad gäller frågan om vad anbudet ska innehålla utöver pris hänvisar till dokumenten "Skallkrav" och "Utvärderingsmodell". Nämnda föreskrifter ger inte stöd för bolagets uppfattning att det uppställts ett obligatoriskt krav på att leverantörernas anbud ska innehålla uppgifter som visar att de av bolaget angivna kraven uppfylls. De nämnda föreskrifterna ger inte heller stöd för att sådana uppgifter har betydelse för någon del av anbudsprövningen (uteslutningsfasen enligt främst 10 kap. LOU, kvalificeringsfasen enligt främst 11 kap. LOU, utvärderingsfasen enligt främst 6 kap. LOU och 12 kap LOU m.m.). De av bolaget åberopade föreskrifterna är visserligen enligt sin ordalydelse sådana att de skulle kunna tolkas som att de tar sikte på anbudsprövningen och dess underlag eftersom det görs uttalanden om vad leverantörernas anbud ska innehålla. Detta är en brist i förfrågningsunderlaget. En noggrann läsning av förfrågningsunderlagets föreskrifter om vad kommunen haft för avsikt att särskilt pröva vid anbudsprövningen (AFB.5, AFB.51, AFB.52 och AFB.53), jämfört med de föreskrifter som visar vilket underlag kommunen ansett vara nöd-

vändigt för att genomföra prövningen (AFB.31) visar dock med tillräcklig tydlighet att förfrågningsunderlaget inte har den innebörd som bolaget gör gällande. Mot denna bakgrund finner förvaltningsrätten att det förhållandet att Byggkompaniets anbud inte innehåller de uppgifter som berörs av kommunens nollställning respektive uppgifter om kvalitets- och miljöansvarig, saknar betydelse för anbudsprövningen och därmed inte utgör grund för att förkasta Byggkompaniets anbud. Bolaget har alltså inte förmått göra sannolikt att kommunen brutit mot LOU genom att frånfalla eller ändra förfrågningsunderlagets obligatoriska krav (skallkrav).

Därmed återstår att pröva om kommunen brutit mot LOU genom utformningen av förfrågningsunderlaget.

De uppgifter som bolaget anser omfattas av obligatoriska krav i upphandlingen finns inte angivna i förfrågningsunderlagets avsnitt AFB, Upphandlingsföreskrifter, utan är hämtade från andra delar av förfrågningsunderlaget, dels i ett avsnitt som innehåller entreprenadföreskrifter, dels i två andra handlingar. Även om föreskrifter i andra delar av förfrågningsunderlaget kunnat ge intryck av att även dessa uppgifter utgjorde sådant underlag som leverantörerna måste lämna i sina anbud som underlag för anbudsprövningen, så framgår det med tillräcklig tydlighet av förfrågningsunderlagets föreskrifter som specifikt reglerar förfarandet vid anbudsprövningen att så inte är fallet. De omständigheter som bolaget åberopat ger vid handen att det finns vissa brister i förfrågningsunderlaget. Däremot har bolaget inte förmått göra sannolikt att dessa brister är av sådan art som medför att förfrågningsunderlaget är utformat i strid med de krav som följer av de grundläggande principerna i 1 kap. 9 § LOU.

Sammantaget har bolaget inte förmått göra sannolikt att kommunen brutit mot LOU på sätt som medför att bolaget lider eller kan komma att lida skada i LOU:s mening. Ansökan ska därför avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga (DV 3109/1D LOU)

Hans-Olof Hallbäck

Cecilia Sjöstrand

Föredragande har varit Ulf Nordberg.

HUR MAN ÖVERKLAGAR - PRÖVNINGSTILLSTÅND

Den som vill överklaga förvaltningsrättens beslut ska skriva till Kammarrätten i Jönköping. **Skrivelsen ska dock skickas eller lämnas till förvaltningsrätten.**

Överklagandet ska ha kommit in till förvaltningsrätten **inom tre veckor** från den dag då klaganden fick del av beslutet. Om beslutet har meddelats vid en muntlig förhandling, eller det vid en sådan förhandling har angetts när beslutet kommer att meddelas, ska dock överklagandet ha kommit in inom tre veckor från den dag domstolens beslut meddelades. Tiden för överklagandet för offentlig part räknas från den dag beslutet meddelades.

Om sista dagen för överklagandet infaller på lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

För att ett överklagande ska kunna tas upp i kammarrätten fordras att **prövningstillstånd** meddelas. Kammarrätten lämnar prövningstillstånd om

1. det finns anledning att betvivla riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
2. det inte utan att sådant tillstånd meddelas går att bedöma riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
3. det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas av högre rätt, eller
4. det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står förvaltningsrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till kammarrätten varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande ska innehålla

1. Klagandens person-/organisationsnummer, postadress, e-postadress och telefonnummer till bostaden och mobiltelefon. Adress och telefonnummer till klagandens arbetsplats ska också anges samt eventuell annan adress

där klaganden kan nås för delgivning. Om dessa uppgifter har lämnats tidigare i målet – och om de fortfarande är aktuella – behöver de inte uppges igen. Om klaganden anlitar ombud, ska ombudets namn, postadress, e-postadress, telefonnummer till arbetsplatsen och mobiltelefonnummer anges. Om någon person- eller adressuppgift ändras, ska ändringen utan dröjsmål anmälas till kammarrätten.

2. den dom/beslut som överklagas med uppgift om förvaltningsrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet,
3. de skäl som klaganden anger till stöd för en begäran om prövningstillstånd,
4. den ändring av förvaltningsrättens dom/beslut som klaganden vill få till stånd,
5. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.

Adressen till förvaltningsrätten framgår av domen/beslutet.

I vissa mål får avtal slutas innan tiden för överklagande av rättens dom eller beslut har löpt ut. Detta gäller mål om överprövning enligt:

- lagen (2007:1091) om offentlig upphandling,
- lagen (2007:1092) om upphandling inom områdena vatten, energi, transporter och posttjänster, eller
- lagen (2011:1029) om upphandling på försvars- och säkerhetsområdet.

I de flesta fall får avtal slutas när tio dagar har gått från det att rätten avgjort målet eller upphävt ett interimistiskt beslut. I vissa fall får avtal slutas omedelbart. Ett överklagande av rättens avgörande får inte prövas sedan avtal har slutits. Fullständig information finns i 16 kapitlet i de ovan angivna lagarna.

Behöver Ni fler upplysningar om hur man överklagar kan Ni vända Er till förvaltningsrätten.